
OPSCHRIFT

Vergadering van 7 februari 2018

Nummer: 2018_MV_00052

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Astrid De Bruycker: 'Schulden op school'

Raadslid(-leden):

Astrid De Bruycker - sp.a

Bevoegd:

Elke Decruynaere

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Uit een rapport van SOS schulden op school blijkt dat steeds meer ouders gebukt gaan onder te zware schoolfacturen die ze niet kunnen betalen. Het rapport zit op dezelfde lijn als de getuigenissen die de KAJ vorig jaar verzamelde. Ook verhalen van scholen die de schoolfactuur gebruiken om bepaalde leerlingen weg te houden van hun school, doen helaas de ronde. Zo is er een school in het Antwerpse die aan ouders een "vrijwillige maandelijkse bijdrage" vraagt, een duidelijke drempel voor gezinnen met beperkte financiële middelen.

Naar aanleiding van deze signalen, komt sp.a in het Vlaams parlement met enkele concrete voorstellen, waaronder een verbod op incassobureaus in het onderwijs, het mogelijk maken van lenen ipv kopen schoolmateriaal, verplicht transparantere communicatie over de schoolfactuur en verplichte spreiding van de schoolfactuur.

Vraag:

- Hoe probeert men in het Stedelijk Onderwijs de schoolfacturen binnen de perken te houden? Is het in het stedelijk secundair onderwijs vb. mogelijk om schoolmateriaal te lenen?

- In het lager onderwijs is het al gangbaar kosten te spreiden over maandelijkse facturen. In het secundair onderwijs gebeurt dit minder vaak. Is een gespreide schoolfactuur vandaag ook al ingevoerd in het stedelijk secundair onderwijs? Zo neen, zijn er maatregelen mogelijk om de schoolfactuur standaard te spreiden?
- Een onverwachte factuur vergroot de kans op het niet kunnen betalen. Scholen zijn momenteel reeds verplicht om de kosten aan te geven in het schoolreglement. Maar een overzicht met het voorziene totaalbedrag, een oplijsting van alle elementen die daaronder vallen en de data waarop deze factuur zal bezorgd worden aan de ouders, zou voor ouders een grote hulp zijn om zich voor te bereiden. Hoe gaat het stedelijk onderwijs hiermee om?
- Hoe gaat het stedelijk onderwijs om met onbetaalde schoolfacturen? Hoe probeert men te voorkomen dat de schulden zich opstapelen door kosten bij het innen van schulden? Zijn er verdere stappen of een evaluatie gepland naar aanleiding van het rapport van SOS Schulden op school?
- Neemt het Onderwijscentrum Gent een rol op ten aanzien van scholen van andere netten mbt het beperken en transparant maken van schoolfacturen? Zo ja, hoe gebeurt dit?

Behandeld door de commissie onderwijs, personeel en fm in openbare vergadering van 7 februari 2018.

ANTWOORD

7 februari 2018

Hoe probeert men in het Stedelijk Onderwijs de schoolfacturen binnen de perken te houden? Is het in het stedelijk secundair onderwijs vb. mogelijk om schoolmateriaal te lenen?

Het Stedelijk onderwijs onderneemt al heel wat stappen.

Basisonderwijs

Er is heel wat gratis:

- de ochtendopvang
- alle materialen die nodig zijn voor het behalen van de eindtermen

Er zijn kosten verbonden aan opvang, maaltijden en uitstappen. Maar daar zijn kortingen mogelijk en werken we inkomen gerelateerd.

Voor wat betreft de kosten van opvang:

- gezinnen met meerdere kinderen in het stedelijk net genieten een broer-zus korting van 25%.
- de kosten zijn inkomen gerelateerd. De lagere inkomens hebben recht op een korting op opvang, gaande van 15% tot 85% en in sommige gevallen een volledige vrijstelling.

Voor wat betreft de kosten van de maaltijden:

- voorzien in een 25% korting voor de laagste inkomenscategorieën.

Voor wat betreft de kosten van het uitstappen:

- er wordt gefactureerd wat de uitstap effectief kost
- voor meerdaagse extra-murosactiviteiten is er de verplichting om in minimum 3 schijven te factureren. In de praktijk merken we dat dit vaak wordt gespreid tot 10 maanden. Gezinnen in een financieel precaire situatie kunnen worden geholpen door de school waarbij de school steun vraagt aan een beschermcomité, het oudercomité van de school of verschillende vzw's die financieel ondersteunen. In veel gevallen komen de mutualiteiten ook tussen in de kost van deze uitstappen.

Secundair onderwijs

- Het schoolreglement vermeldt het maximumbedrag dat ouders dat schooljaar moeten investeren en waar het geld zal worden voor gebruikt. We streven ernaar om dit bedrag zo laag mogelijk te houden. Scholen/centra waar dit nog niet gebeurd zullen met ingang van het schooljaar 2018-2019 dit ook opnemen in hun schoolreglement.
- Er wordt bewaakt dat de maximumfactuur niet wordt overschreden.
- Vaak wordt schoolmaterieel door het school/centrum aangekocht en gratis ter beschikking gesteld van de leerling, aan de ouders wordt slechts een kleine waarborg gevraagd die bij het definitief verlaten van de school wordt terugbetaald.
- Werkschoenen moeten door de leerlingen zelf worden aangekocht, jongeren die geen werkschoenen hebben of ze niet kunnen betalen hebben de mogelijkheid tweedehands werkschoenen te dragen die door het school/centrum gratis ter beschikking worden gesteld. Deze werkschoenen worden door het school/centrum nagekeken of ze nog voldoende veilig zijn, worden gereinigd en gedesinfecteerd.
- Scholen met veel behoeftige leerlingen investeren vaak een deel van hun werkingsmiddelen in het zo goed als echt kosteloos maken van het onderwijs.
- Verschillende scholen doen zware inspanningen om extra middelen te verwerven door beroep te doen op een eigen VZW of externe VZW's (die via allerlei activiteiten middelen vergaren), serviceclubs, sponsoring door partners en bedrijven,

In het lager onderwijs is het al gangbaar kosten te spreiden over maandelijkse facturen. In het secundair onderwijs gebeurt dit minder vaak. Is een gespreide schoolfactuur vandaag ook al ingevoerd in het stedelijk secundair onderwijs? Zo neen, zijn er maatregelen mogelijk om de schoolfactuur standaard te spreiden?

- Er is een gespreide schoolfactuur en een afbetalingsplan mogelijk.
 - Toch is de schoolfactuur het zwaarst in september (aankoop kledij, materiaal). Daarom zetten we de werkingsmiddelen in om leerlingen financieel te ondersteunen (bv. aankoop boeken) of steunen we via tweedehands materiaal.

Een onverwachte factuur vergroot de kans op het niet kunnen betalen. Scholen zijn momenteel al verplicht om de kosten aan te geven in het schoolreglement. Maar een overzicht met het voorziene totaalbedrag, een oplijsting van alle elementen die daaronder vallen en de data waarop deze factuur zal bezorgd worden aan de ouders, zou voor ouders een grote hulp zijn om zich voor te bereiden. Hoe gaat het stedelijk onderwijs hiermee om?

Hoe gaat het stedelijk onderwijs om met onbetaalde schoolfacturen? Hoe probeert men te voorkomen dat de schulden zich opstapelen door kosten bij het innen van schulden? Zijn er verdere stappen of een evaluatie gepland naar aanleiding van het rapport van SOS Schulden op school?

Basisonderwijs

1. Onbetaalde schoolfacturen worden maandelijks herinnerd. Er komen geen extra kosten bij.
2. Scholen gaan proactief op zoek naar oorzaken wanneer ze merken dat facturen open blijven staan. Bij lange onbetaalde facturen stelt de school een afbetalingsplan op met ouder waarbij elke traject individueel en op maat is.
3. Een paar keer per jaar wordt een aangetekende aanmaning verstuurd voor onbetaalde facturen. Het Departement Onderwijs, Opvoeding en Jeugd zorgt er weliswaar voor dat er slechts 1 administratiekost wordt aangerekend per gezin voor alle openstaande facturen, niet per kind. Daar wordt 25,00 euro administratiekosten voor aangerekend. In de praktijk zal die niet verstuurd worden binnen de 2 maanden na het opmaken van de facturen. Er wordt steeds voldoende tijd voorzien, ook na de vervaldag van de factuur, standaard 30 dagen na de opmaak.
4. Het is pas in een latere fase dat deze onbetaalde schoolfacturen in een traject dwangbevel komen. Deze worden aangeboden aan een gerechtsdeurwaarder ter inning. Dit is een snellere en goedkopere (voor alle partijen) procedure dan de gerechtelijke procedure.

Secundair onderwijs

De laatste stappen in het invorderingsproces, de aangetekende aanmaning en de samenwerking met de gerechtsdeurwaarder, worden nog niet gedaan voor het secundair onderwijs. Dit wordt ingepland in de komende jaren. Onbetaalde facturen worden intussen via de juridische dienst en een gerechtelijke procedure ingevorderd.

Vaak komt het niet zo ver en maken scholen met de ouders afspraken voor een afbetalingsplan. Enkele scholen/centra organiseren op regelmatige basis op de school of het centrum zitdagen met een OCMW-medewerker.

Neemt het Onderwijscentrum Gent een rol op ten aanzien van scholen van andere netten m.b.t. het beperken en transparant maken van schoolfacturen? Zo ja, hoe gebeurt dit?

Ja, het Onderwijscentrum neemt een rol op.

1. 1. Subsidies Sociaal Steunfonds:

De Stad Gent kan een subsidie toekennen als tussenkomst in schoolkosten van kinderen in preciaire leefomstandigheden, die niet onder de reguliere kostenloosheid van het onderwijs vallen, maar toch noodzakelijk zijn om de schoolse participatie van die kinderen maximaal te garanderen.

Deze subsidie is voor:

- de vestigingsplaatsen van de scholen basisonderwijs en de scholen secundair onderwijs die niet tot het Stedelijk Onderwijs behoren
- die zich op het grondgebied van Gent bevinden
- die een hoog aantal kansarme leerlingen telt

1. 2. Vorming rond armoedebeleid op school – Kostenbewust onderwijs:

In het kader van het sociaal steunfonds wordt door Onderwijscentrum Gent jaarlijks een vorming dag rond armoedebeleid op school georganiseerd. De scholen die subsidies krijgen uit het sociaal steunfonds moeten deelnemen aan deze vormingsdag. De vorming staat ook open voor alle andere Gentse scholen. Kostenbeleid is één van de thema's die bijna jaarlijks aan bod komen.

- In 2016 werd een hele vorming rond financiële geletterdheid
- Er zijn ook verschillende workshops gegeven rond een kostenbewust schoolbeleid

1. 3. Lessenpakketten:

Naast het informeren en het geven van vormingen voor het personeel van de scholen, krijgen scholen ook informatie over lessenpakketten die ze kunnen gebruiken in de klas om ervoor te zorgen dat hun leerlingen financieel geletterd worden en leren omgaan met geld.

Extra te vermelden, er zijn ook een aantal Gentse scholen die deelnemen aan het project “samen tegen onbetaalde schoolfacturen”.

- Benedictuspoort Ledeberg
 - PHTI – PM: gezamenlijk traject
 - Hotelschool Gent
-